

Terciární vzdělávání

Přednáška do předmětu Ekonomika
školsví

25.11.2005

Terciární vzdělávání

- vysoké školy univerzitního typu
- vysoké školy neuniverzitního typu
- vyšší odborné školy

Vysoké školy- členění

Kritérium vlastnictví

- veřejné (zřizují a zrušují se zákonem)
 - 24 univerzitních a 1 neuniverzitní
- soukromé (zřizují se udělením státního souhlasu)
 - 38 neuniverzitních
- státní (vojenské a policejní)
 - Univerzita obrany – vznikla k 1. září 2004 navázala na 3 bývalé vojenské školy - Vojenská akademie v Brně, Vysoká vojenská škola pozemního vojska ve Vyškově a Vojenská lékařská akademie J.E. Purkyně v Hradci Králové
 - Policejní akademie ČR v Praze

Samospráva veřejné vysoké školy

- vnitřní organizace, zaměření činnosti VŠ
- počet přijímaných uchazečů, podmínky pro přijetí
- tvorba a uskutečňování studijních programů
- organizace studia
- rozhodování o právech a povinnostech studentů
- pracovněprávní vztahy
- habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem
- spolupráce s jinými VŠ a zahraniční styky
- hospodaření VŠ a nakládání s majetkem
- stanovení výše poplatků spojených se studiem
- ustavování samosprávních akademických orgánů VŠ

Orgány veřejné vysoké školy (VVŠ)

Samosprávné orgány

- akademický senát
- rektor
- vědecká rada, příp. umělecká rada (na neuniverzitní VŠ akademická rada)
- disciplinární komise

Další orgány

- správní rada veřejné vysoké školy
- kvestor

Akademický senát (AS)

- samosprávný zastupitelský akademický orgán
- Má **nejméně jedenáct členů**, z toho nejméně jednu třetinu a nejvýše jednu polovinu tvoří studenti.
- Členství v akademickém senátu je neslučitelné s funkcí rektora, prorektorů, děkanů a proděkanů.
- Funkční období jednotlivých členů akademického senátu VVŠ je **nejvýše tříleté**.

Rektor

- jedná a rozhoduje ve věcech školy
- Rektora jmenuje a odvolává na návrh akademického senátu prezident republiky.
- Funkční období rektora je tříleté, nejvýše dvě po sobě bezprostředně jdoucí funkční období.
- Rektora zastupují prorektoři. Prorektory jmenuje a odvolává rektor
- Mzdu rektora stanoví ministr školství

Vědecká rada VVŠ

- členy vědecké rady jmenuje a odvolává rektor, který je zároveň její předsedou
- nejméně jedna třetina členů jsou jiné osoby než členové akademické obce této školy
- projednává dlouhodobý záměr VVŠ
- schvaluje studijní programy
- vykonává působnost v řízení ke jmenování profesorem a habilitačním řízení

Disciplinární komise VVŠ

- členy jmenuje rektor z řad členů akademické obce, polovinu členů tvoří studenti
- funkční období je nejvýše dvouleté
- projednává disciplinární přestupky studentů VVŠ a předkládá návrh na rozhodnutí rektorovi

Správní řada VVŠ

- má nejméně devět členů, jejich počet musí být vždy dělitelný třemi
- členy jmenuje a odvolává ministr
- jsou v ní zastoupeni představitelé veřejného života, územní samosprávy a státní správy, nemohou být zaměstnanci dané vysoké školy
- zasedá nejméně dvakrát ročně

Kvestor

- řídí hospodaření a vnitřní správu VVŠ, vystupuje jejím jménem v rozsahu stanoveném opatřením rektora
- jmenuje a odvolává ho rektor

Vnitřní předpisy VVŠ

- statut veřejné vysoké školy,
- volební a jednací řád akademického senátu VVŠ
- vnitřní mzdový předpis
- jednací řád vědecké rady VVŠ
- řád výběrového řízení pro obsazování míst akademických pracovníků,
- studijní a zkušební řád, stipendijní řád
- disciplinární řád pro studenty
- další předpisy

Statut veřejné vysoké školy

- název, sídlo a typ vysoké školy, právní předchůdce,
- podmínky pro přijetí ke studiu a způsob podávání přihlášek,
- podmínky studia cizinců,
- seznam akreditovaných studijních programů
- seznam oborů, ve kterých je vysoká škola oprávněna konat habilitační řízení nebo řízení ke jmenování profesorem,
- vymezení obsahu, podmínek a četnosti hodnocení činnosti
- organizační strukturu,
- ustanovení o poplatcích spojených se studiem,
- pravidla pro užívání akademických insignií a pro konání akademických obřadů,
- pravidla hospodaření veřejné vysoké školy.

Rozpočet veřejné vysoké školy

Příjmy rozpočtu:

- dotace ze státního rozpočtu
- poplatky spojené se studiem
- výnosy z majetku
- jiné příjmy ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů obcí
- výnosy z doplňkové činnosti
- příjmy z darů a dědictví

Veřejná vysoká škola se člení na:

- fakulty
- vysokoškolské ústavy
- jiná pracoviště pro vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost nebo pro poskytování informačních služeb
- účelová zařízení pro kulturní a sportovní činnost, pro ubytování a stravování zejména členů akademické obce nebo k zajišťování provozu školy

Orgány fakulty

Samosprávné orgány:

- akademický senát fakulty,
- děkan,
- vědecká rada fakulty,
- disciplinární komise fakulty.

Dalším orgánem fakulty je tajemník.

Vnitřní předpisy fakulty

- statut fakulty,
- studijní a zkušební řád fakulty, pokud se fakulta neřídí studijním a zkušebním řádem VVŠ
- stipendijní řád fakulty, pokud se fakulta neřídí stipendijním řádem veřejné vysoké školy,
- volební a jednací řád akademického senátu fakulty,
- jednací řád vědecké rady fakulty,
- disciplinární řád pro studenty,
- další předpisy, pokud tak stanoví statut fakulty.

Studijní programy

- bakalářský studijní program
- magisterský studijní program
- doktorský studijní program
- celoživotní vzdělávání

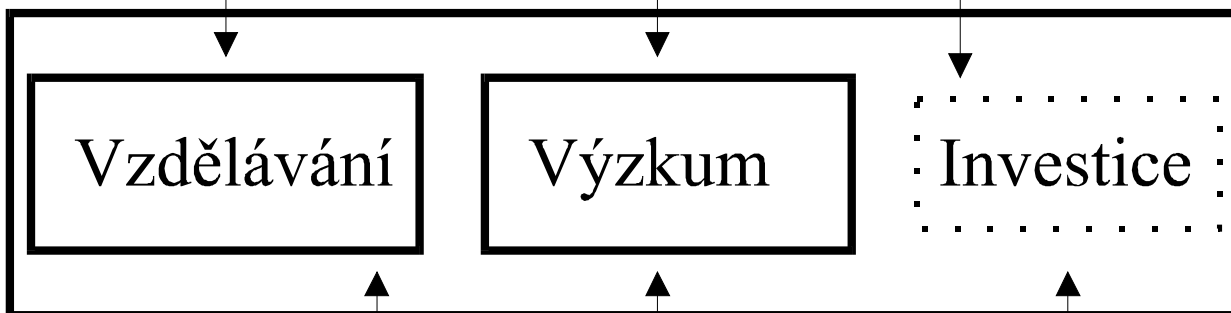
Změny ve financování po roce 1989

- tzv. přírůstková metoda do roku 1991
- od roku 1992 tzv. normativní metoda financování
- k 1.1. 1995 - vysoké školy se staly příspěvkovými organizacemi
- potřeba vícezdrojového financování

System financování VVŠ

Státní podpora

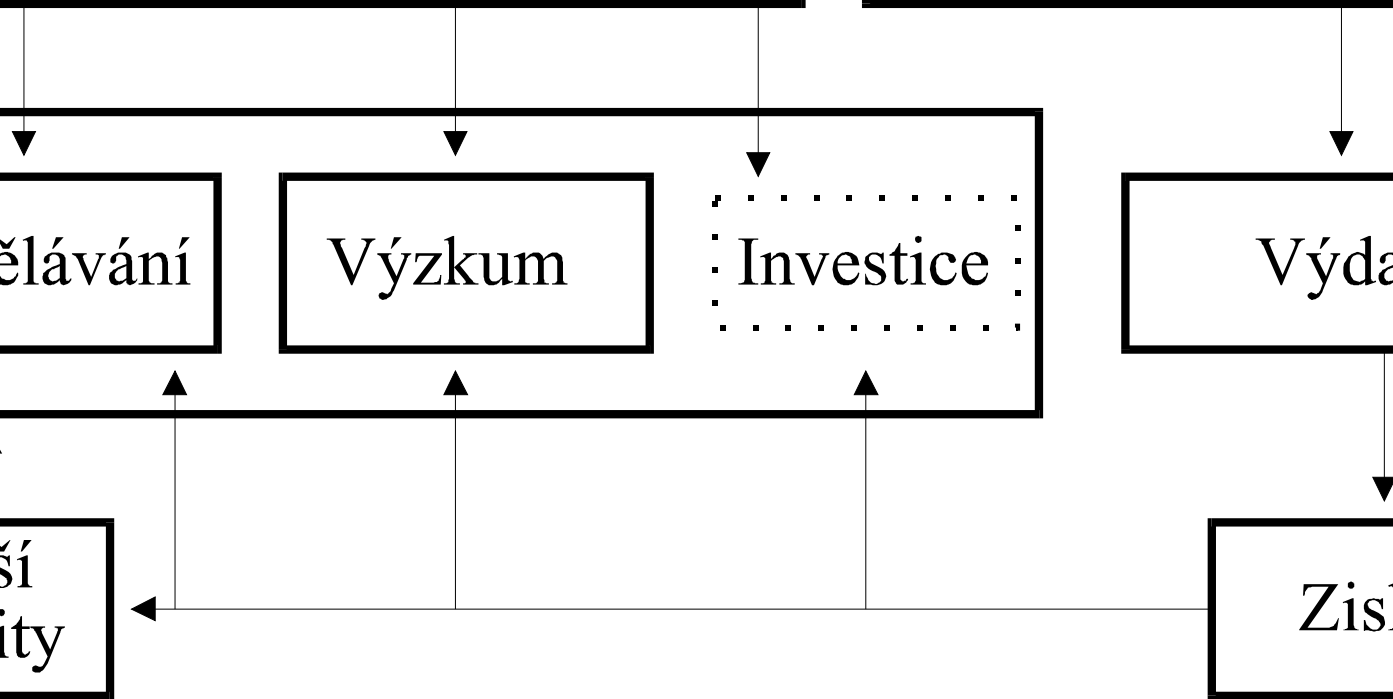
Příjmy z doplňkové činnosti

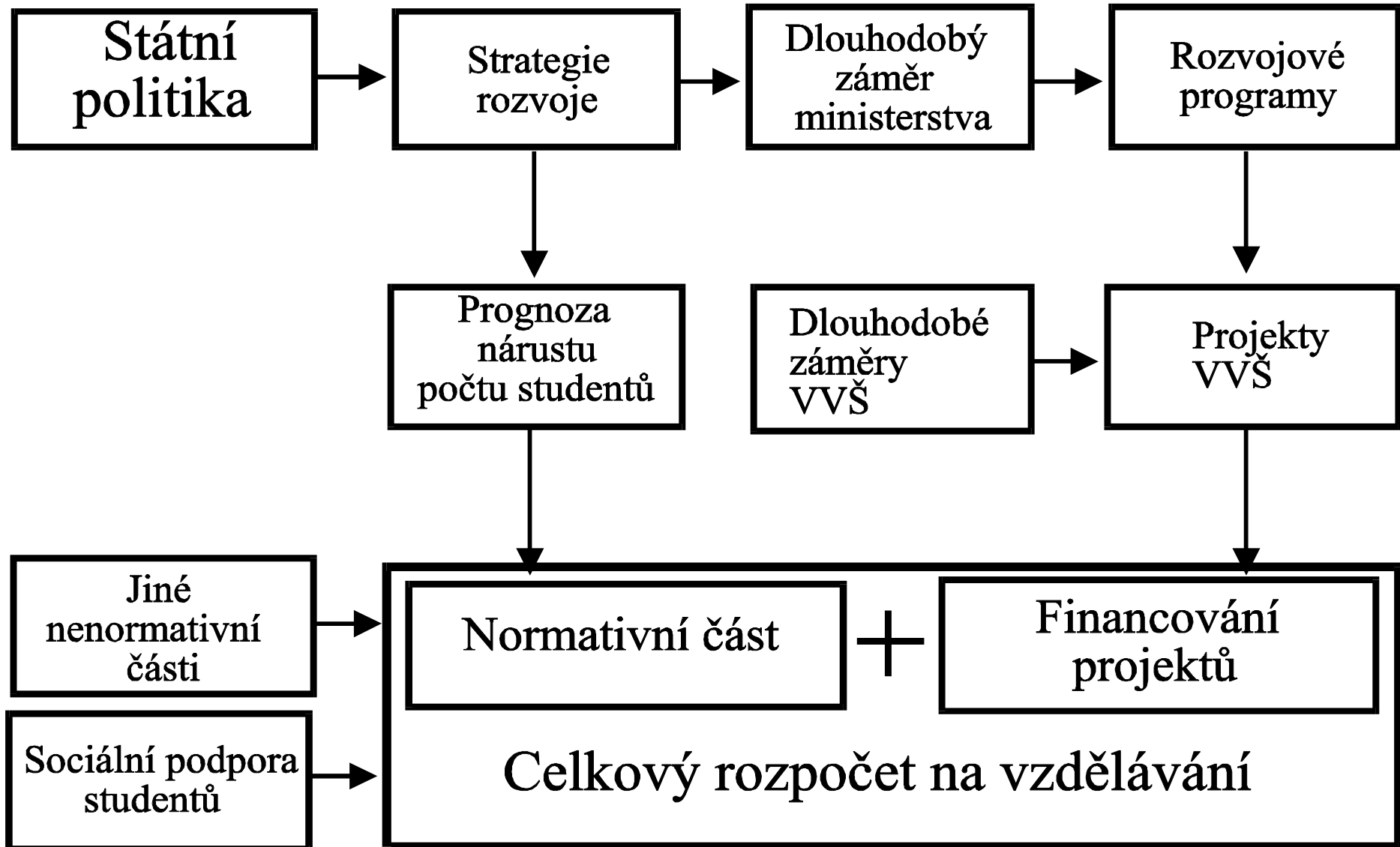
Výdaje

Další aktivity

Zisk

System financování VVŠ

Výše normativu v roce 2004

Skupina charakteristických studijních programů	Číslo skupiny	Zákl. normativ (Kč)	Koeficient finanční náročnosti	„cena“ studijního programu na 1 studenta
Některé humanitní, ekonomické obory	1	32 990	1,00	32 990
Filologické, učitelské obory	2		1,20	39 588
Technické obory	3		1,65	54 434
Zemědělské a lesnické obory	4		2,25	74 228
Chemické, lékařské obory	5		2,80	92 372
Veterinární obory, umělecké obory na neuměleckých školách	6		3,50	115 465
Umělecké obory na uměleckých školách	7		5,90	194 641

Pravidla stanovení výše dotace

Neinvestiční základní dotace je determinována následujícími ukazateli:

- Ukazatel A + B - normativ
- Ukazatel C – stipendia Ph.D.
- Ukazatel D - (SOCRATES, CEEPUS, zahrani. styky)
- Ukazatel F – podpora projektů a aktivit přesahující rámec jedné vysoké školy nebo podporují rozvojový záměr VVŠ
- Ukazatel G - FRVŠ
- Ukazatel I – rozvojové programy
- Ukazatel M – mimořádné události

Dotace na ubytování a stravování studentů

Dotace na výzkum a vývoj

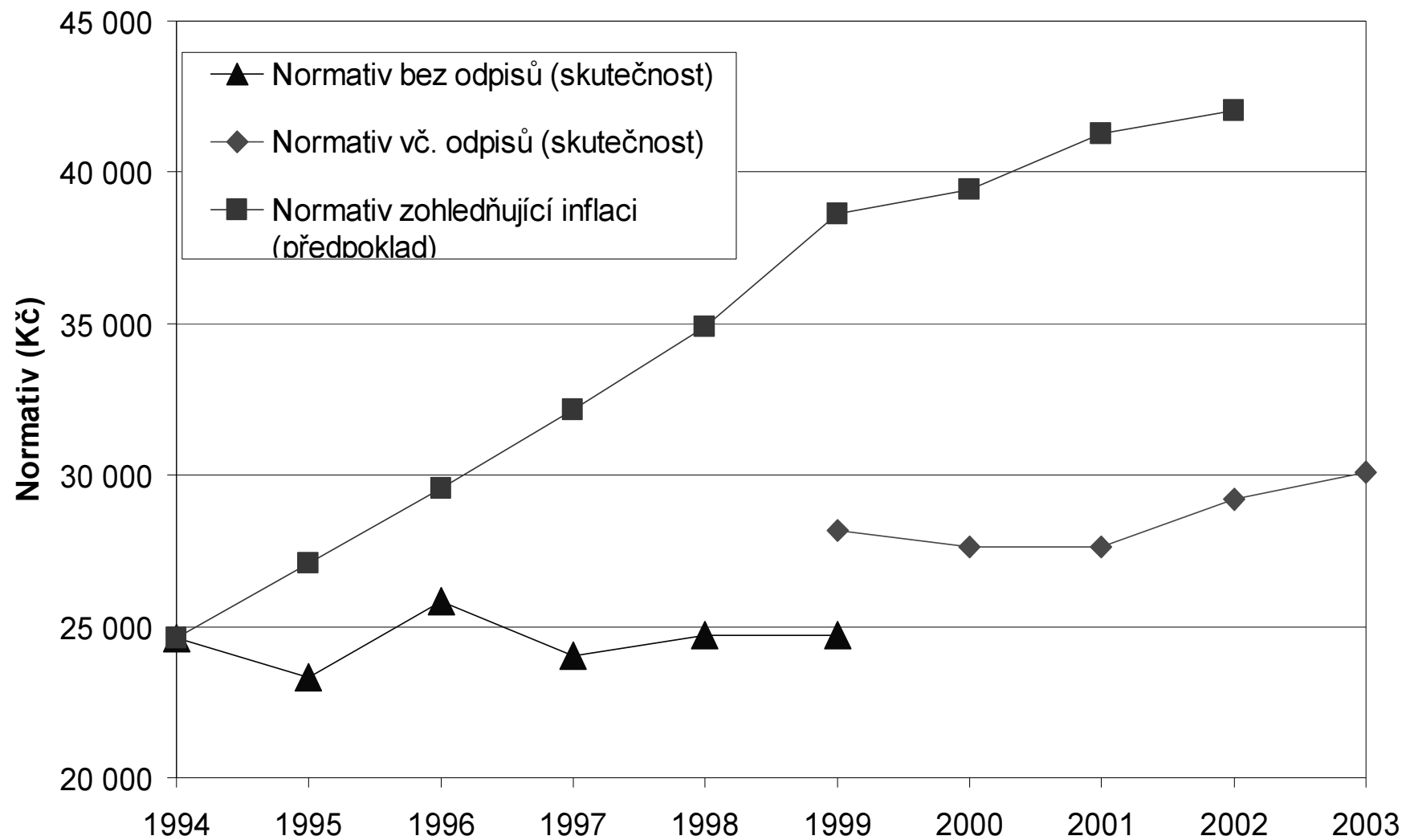
- institucionální podpora
 - řešení výzkumných záměrů
 - specifický výzkum- část výzkumu na VŠ, jež je bezprostředně spojena se vzděláváním účelová podpora
 - projekty financované z resortních zdrojů, ze zdrojů grantových agentur, fondů i mezinárodních programů

Kapitálové dotace

Investice - Program reprodukce investičního majetku -
ISPROFIN

Vývoj normativu

Výše normativu v letech 1994-2003

Poplatky spojené se studiem na rok 2005/2006

Fakulta	dle odst. 3 (poplatek za měsíc)	dle odst. 4 (poplatek za semestr)
PrF	1700,- Kč	1380,- Kč
LF	2000,- Kč	1250,- Kč
PřF	2000,- Kč	0,- Kč
FF	1800,- Kč	1380,- Kč
PdF	1900,- Kč	1380,- Kč
ESF	1500,- Kč	1380,- Kč
FI	4000,- Kč	0,- Kč
FSS	1800,- Kč	1350,- Kč
FSpS	2000,- Kč	1380,- Kč

Průměrný měsíční plat v r. 2004

■ profesor	42 699 Kč,	
■ docent	33 036 Kč,	
■ odborný asistent	23 188 Kč,	
■ asistent	17 901 Kč,	
■ lektor	14 298 Kč,	
■ Vědecký pracovník	26 282 Kč,	
■ technicko-hospodářský pracovník		19 035 Kč,
■ dělník		10 887 Kč,
■ obchodně provozní pracovník		11 562 Kč,
■ zdravotničtí pracovníci		13 577 Kč,
■ ostatní pracovníci		14 120 Kč

Financování VVŠ

- z daní - na principu anonymity, neekvivalence, nedobrovolnosti a nepřímé návratnosti formou externalit
- z poplatků, t.j školného - na principu adresnosti, dobrovolnosti a přímé návratnosti

Stanovení výše školného

- podíl z nákladů na studium
- podle atraktivity instituce nebo studijního programu
- jednotně pro všechny programy a instituce
- podle zaměření programu a očekávaného okruhu zájemců

Modely finanční spoluúčasti studentů na studiu

- vzdělávací poukázky
- školné bez půjček
- školné s půjčkami a odkladem platby
- daňové zatížení absolventů

Porovnání rozpočtů ČVUT a U of Twente

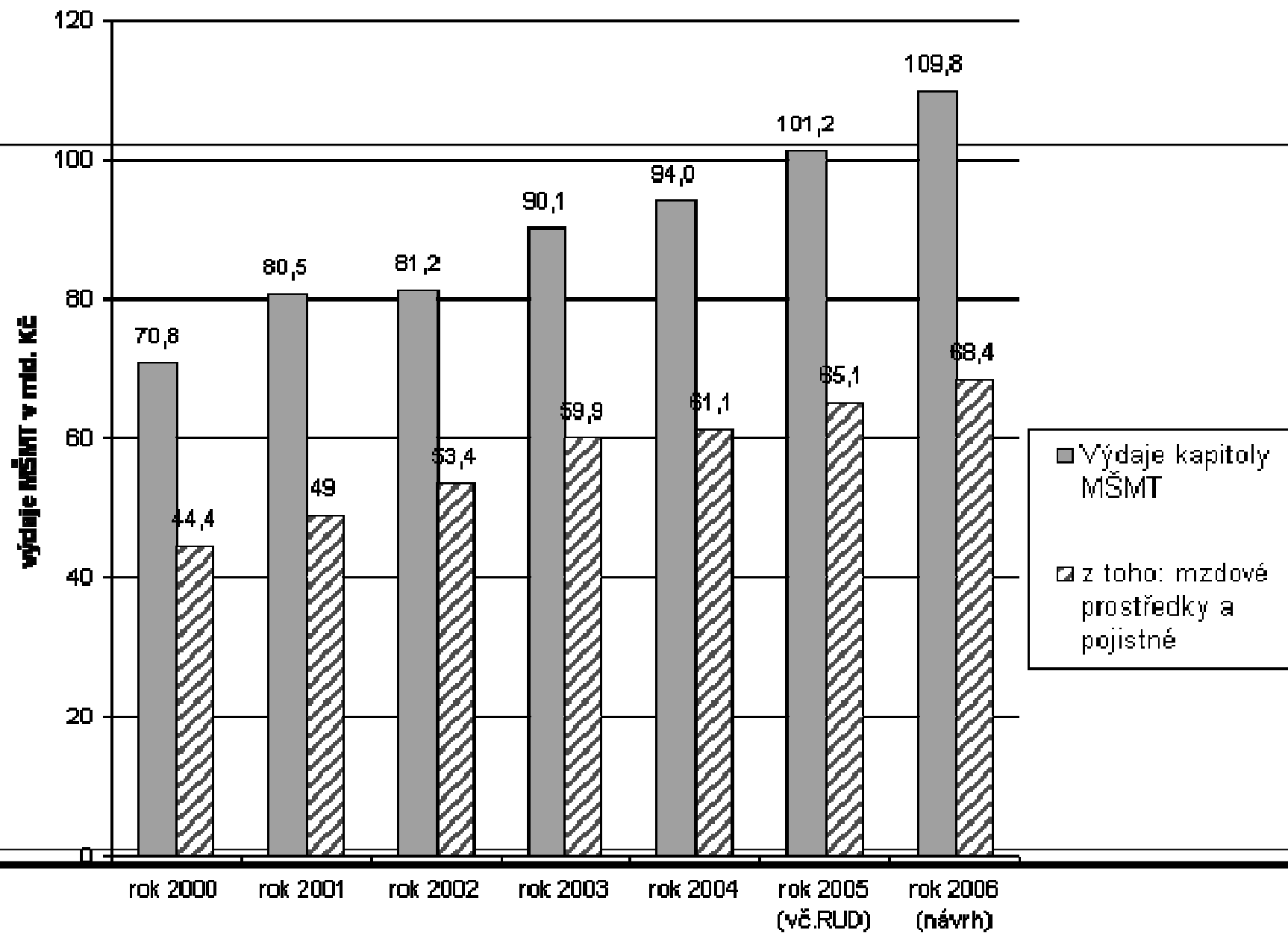
Položka	ČVUT (2002) (1 000 Kč) (A)	U of Twente (2001) (1 000 Kč) (B)	Poměr B/A
Celkový rozpočet	2 444 512	5 700 000	
Dotace ze státního rozpočtu	1 668 656	3 702 889	
Počet studentů (Bc., Mgr., PhD.)	22 113	6 812	
z toho PhD.	988	507	
Počet zaměstnanců	2 990	2 729	
z toho akademických pracovníků	1 440	1 405	
Prostředky ze státního rozpočtu na jednoho studenta	75,5	544	7,20
Prostředky ze státního rozpočtu na jednoho zaměstnance	558	1 356	2,43
Prostředky z celkového rozpočtu na jednoho studenta	110,5	837	7,57
Prostředky z celkového rozpočtu na jednoho zaměstnance	817,5	2 729	3,34
Počet studentů na zaměstnance	7,40	2,50	0,34
Počet studentů na akademického pracovníka	15,36	4,85	0,32

U of Twente – University of Twente, Enschede, Holandsko

Celkový rozpočet ČVUT je brán z Výkazu zisku a ztráty z účtové tř.5-Náklady (včetně doplňkové činnosti)

Počty studentů jsou k 31.10.2002

Graf č. 1 Vývoj výdajů MŠMT na školství v letech 2000-2006

Graf č. 3 Vnitřní členění rozpočtu MŠMT do úseků v roce 2006

